

סך הכל, כאמור: חסכון של 1085 מיליון ל"י.

פירוש הדבר: חסכון ממוצע לי כל משפחה בישראל של 150 ל"י רות בחודש.

★ ★ ★

רוך שבדי לבצע ניתוח כזה דרוש שראוצר, ולא שרטימיון. איש המסוגל לעמוד מול קבוצות הלחץ, אשר מהן מורכב המישטר הקיים. איש המבטיח את אשר הוא מקיים. איש שילך בדרך הקשה, ולא בדרך ההתנגדות הקלה ביותר.

הממשלה הנוכחית אינה מוכנה ואינה מסוגלת לכך. היא הולכת

במדינה

העם

מי מתנדב?

"לפני", הודיע לוי אשכול, מונח מכתבו של אברהם שפירא. והוא הפך את המכתב לנקודת-מוצא של נאומו לאומה. האזרח שפירא, סיפר אשכול למאזינים, הוא נכה מלחמה, שהודיע כי הוא מוותר על הפנסיה. כך העלה אשכול על גס את, מסע ההתנדבות" שהחל עם הודעת הפרופסורים של אוניברסיטת ירושלים, כי הם מוכנים לחזור על חלק כלשהו של הפרשיה-השכר המגיעים להם. מי שזכר את פרשת קרן המגן משנת 1955, יכול היה לראות כיצד מנסה אשכול להפיח חיים באותה רוח — שמתה עם הפיכת קרן המתנדבים למס של קבע. חשובה על כן השאלה: מיהו אותו אבי רהם שפירא?

הוא אינו נכה צה"ל, כי אם נכה הצבא הבריטי מימי מלחמת העולם השנייה. הפני סיה שהוא מקבל בשל נכותו אינה חיונית למחייתו, שכן הוא מקבל משכורת כעובד הכנסת, וגם אשתו מקבלת משכורת מהכנסת. כאחראית למחלקת הנקיין של הבית, וממשכורת אלו קנה שפירא, לפני כמה חודשים, דירה בת שלושה וחצי חדרים. פירוש הדבר: גל הוותיקים מקיף רק אזרחים אמורים, או אזרחים החיים בנתיבות כלכלית כלשהי. הפירסומת הרעשנית הני תנת לו באה כזו להסיח את הדעת מהעובד, גם כי למדינה אין תוכנית כלכלית — ולו שה תוכנית של צעזעז ממש — כדי להבריא את כלכלת המדינה. הוא נועד גם להצדיק את הביעה הממשלה, שגם אלה החיים ב" דוחק ילכו בעקבות נותני-הדוגמא, כמו אברהם שפירא. ואם לא יעשו זאת מתוך התנדבות, ייכפו החייתורים עליהם בכוח ה" שררה או עלידי מנגנון-הלחץ המפלגתי.

התקציב

הוצאת העו

הרעש סביב הנאום לאומה של אשכול (ראה לעיני) היה גדול. הוא אפילו קומם את הכנסת, שדחתה בגללו את הדיון על התקציב. אלא שמאחורי הרעש לא עמד כמי עט דבר.

לוי אשכול, שאינו אוהב התנגשויות ו" משברים, נדהם מן הוועם הציבורי שהתעורר, בעקבות הודעותיו של פינחס ספיר מן השבוע שעבר, על מסים והתייקרויות. נאוו מו בא לשכח את הוועם — לא עלידי תוכנית כלכלית של ממש, כי אם עלידי מעשה של אחיזת-עיניים. הוא הודיע ב" חוצצרות על קיצוץ בסך 100 מיליון ל"י — מתוך תקציב של יותר מ-4600 מיליונים — אך למעשה יקוצצו המסים והגביות הממ" שלתיות השונות ב" 25 מיליון ל"י בלבד. היה זה, בסך הכל, הצגה מוצלחת של תרגיל מן הפולקלור היהודי, האהוב על לוי אשכול: אחרי שהכניס חצי-תריסר עזים לחדר-המגורים הצר, בא והוציא עז אחת, ואמר לדיירים: עכשו ירוחח לכם.

תופעת-לחי פוליטית להצגת אשכול, אשר בחדאי תתן את אותותיה ביחסים הביני-מפלגתיים: תקיעת סכין בגבו של פינחס ספיר. שכן רוח הנאום של אשכול היתה התכחשות לגישת ספיר, בעת הצגת התקציב. אם בשל עניין כה פעוט היה אשכול מוכן להתייחס כך לשר האוצר, יכול הדבר רק לחזק את ההשערות, כי השניים עומדים על סף של התרחקות, וכי ספיר עוד עשוי למצוא את עצמו בצד אחד של המיתרס עם אנשי רפ"י.

סטודנטים

ליכוד מתלכד

הבחירות בהסתדרות הסטודנטים באוני-ברסיטה העברית בירושלים תיערכנה בשבוע הבא, אך ההתרגשות החלה כבר עתה: ה" אופוזיציה ממלא"ית החליטה לשוב ולכבוש את השלטון.

לפני שנה הדיחה קבוצה של בלתי-מפלגתיים, שהתלכדה תחת השם ליכוד, את מפא"י ממלטה בהסתדרות הסטודנטיים. תא הסטודנטים של מפא"י רעש וגעש במשך שנה שלמה, החליט השבוע לעשות את הכל כדי לתזור ולפתוס את השלטון. **אישיות אצל...** סעיף 6 של תקנון התאחדות הסטודנטים הירושלמיים אוסר על התייצבות רשמית מיפלגתיות לבחי-רות. סעיף 27 לאותו תקנון קובע כי ה" בחירות הן אישיות. שני העיפים לא הפרי-

בדרך הקלה ביותר. ומהי הדרך קלה יותר כאשר להגדיל את הי מיסים, תוך מסעיה-טעייה כוזב לי גבי משכורות העובדים?

הממשלה מעלה את הכנסות המיסים ב" 566 מיליון לירות, בטענה שזה נובע מעליית שכר עובדיה. זה כוזב גמור. עלייה זו מגיעה רק ל" 80 מיליון. תוספת השירותים הממשלתיים מגיעה רק ל" 50 מיליון. סכום קטן מאד — אבל תירוץ גדול לחיפוי על חוסר כל תוכנית, חוסר כל מחשבה, חוסר כל העזה.

פני התקציב כפני המישטר: נפוחים ומנופיחים, חסרי-יופי וחסרי-אופי. לא תועיל שום קוסמטיקה תעמולתית, שום מיבצעי התעוררות שהם מיבצעי-הרדמה.

הבה ונעצור את שריהטמיון — לפני שמשק-המדינה יירד לטמיון.

התפתחות חשובה ביותר במערכות השלטון: התקרבות ספיר-בן-גוריון. למרות שספיר היה בעבר היריב העיקרי של סיעת בן-גוריון בצמרת מפא"י, מוכן בן-גוריון למחול לו, כדי להפעילו נגד לוי אשכול.

ספיר, לעומת זאת, מנסה לקרב את רפ"י מפני שזו קרובה הרבה יותר לתפיסתו הכלכלית מאשר מפ"י ואפילו אחדות-העבודה. אם יוסיף ספיר להתרחק מלוי אשכול, על רקע התחלת ההתחרות ביניהם על כתר המנהיגות, עשויה התפיסה זו עם רפ"י לקבל משמעות נוספת.

הצעה של שריהאוצר לחוקק חוק האוסר קיום שבתות תספיר את שותפי הקואליציה. פינחס ספיר יעמוד על כך, כי הממשלה תציע לכנסת חוקי-חרום כלכלי שמטרתו חיטול כל אפשרות של הכרזת שבתה

מצד עובדים. בהצעה יודגש כי ה" חוק הוא זמני, לתקופה של שנה אחת בלבד.

שרי אחדות-העבודה י" מפ"ב יתנגדו לחוק זה, הם יציעו לשבור שבתות פרי איות כאמצעים אירגוניים, אך לא עלידי חוק מפורש האוסר קיום שבתות. שרי המפד"ל וה" ליבראליס-העצמאיים יתמכו בחוק,

ואף יסייעו בידי שריהאוצר לשכנע את מפא"י להתייצב מאחורי הצעתו.

צפויים שיבושים חמרי ריב בסידרי התחבורה העיר רנית והביקיעירנית. הנהלות הקואופרטיבים של דן ואגד לא יחסו להשבת את האוטובוסים כאשר יוברר סופית, כי אין בעת הממשלה לאשר את תביעותיהם ל" העלאת תעריפי-הנסיעה. גם שבתת ממושכת לא תביא לשינוי בעמדת הממשלה כלפי הקואופרטיבים לתח-בורה.

יוחרפו היחסים בין שני שותפי גח"ל. בתוך המפ"גה הליבראלית יישמעו קולות נגד המשך השותפות עם חרות. מאידך תתגלה נטייה אצל כמה מראשי חרות להעמיד לליבראליס תביעה

אולטימטיבית: להתמזג כליל עם חרות, או לפרק את השותפות ב" גח"ל.

פאג"י תתאחד עם הי פועלי-המזרחי והצטרף לי מפד"ל. הדיונים על מיוזג שתי המפלגות הדתיות יתחילו בראשית החודש הבא. עד למיוזג יעבור זמן ניכר של דיונים והתמקחות.

מחירו של הדולאר הי שחור יעלה זינני עד ל" 4 ל"י. העלייה תיגרם בעיקר כתור צאה מכך, שהממשלה תפסיק להר"ים דולארים לבורסה השחורה.

גם לאחר אישור תקי ציב המדינה לשנת 1966/67 לא ישחרר החשב-הכללי אלא סכומים קטנים בלבד לרשותם של משרדי-הממי-שלה השונים. הדבר יגרם ל" מחח בתוך הממשלה. מדיניות של יד קמוצה יקיים האוצר גם לגבי הרשויות המקומיות, דבר שיכביד עליהן מאד במימון צרכים דחופים ביותר.

יתכן מאד, כי יצחק רפאל יהיה האיש האחראי לחקיקת חוקי-היסוד במדינה. מינוי זה, שיתן למפד"ל — המתנגדת לחקיקת חוקה — שליטה על כל העניינים הנוגעים לחוקה, יהיה כנראה תוצאה של סבך קנוניות בין-מפלגתיות ופנימי-מפלגתיות.

אחרי שמפא"י התכחשה להכנתה המרומזת למסור תפקיד זה לאיש גח"ל (הפרופסור למשפט חוקתי קלינגהופר), היתה כוונה למסור את התפקיד לח"כ מפא"י שולמית אלונק, ותמורת זה למסור לח"כ המפד"ל מיכאל חוני תפקיד יו"ר ועדת-המישנה לענייני מבקר המדינה. סידור זה התערער, בגלל הצורך למצוא תפקיד לח"כ מפא"י שורש, הטוען שקופח בחלוקת התפקידים הממלכתיים, ושקיבל את תפקיד יושב-ראש ועדת הביקורת. כתוצאה מכך היה צורך לפצות את המפד"ל, ולמסור לה את תפקיד יו"ר ועדת-המישנה לחקיקת חוקי-היסוד.

מקופח אחר: ח"כ ישראל ישעיהו, שגם הוא שם את עינו על תפקיד יו"ר אותה ועדה חשובה.

נאום לאומה